

Quant?

De ben segur que quan llegim receptes de cuina no ens resulta gens estrany trobar que necessitarem una *tassa* de llet, un *gotet* de vi, una *copeta* d'anís, tres *cullerades* de farina, una *culleradeta* de sucre, un *bri* de safrà, un *tall* de pernil, un *grapat* d'ametlles, un *pensament* de sal o un *pessic* de pebre, per exemple. Sabem que un *mos* o un *bocí* de pa tot just servirà per començar a fer una *queixalada*, és a dir, una porció curta de menja presa fora d'àpat i tots entenem què és una *ració* d'olives.

Aquest *Estenedor* vol ser un recull d'alguns d'aquests noms que d'una manera o altra expressen col·lectius, quantitat sense ser exacta, porció, part o tros d'allò que els caracteritza; noms que tenen a veure amb la forma que adopten en unitats, amb les parts de què consten o es poden segmentar, amb la quantitat que hi cap en una cosa... No els podem aplegar tots, però sí aquells que ens han cridat més l'atenció.

Especial quantificadors

Fonts: DIEC2, DSFF Espinal, GDLC, GEC

bala

Fardell d'una mercaderia atapeïda o premsada i encordada o lligada amb fleixos o filferros (eventualment coberta amb canemàs o sac), generalment de forma prismàtica rectangular. La bala només pot ser feta amb mercaderies susceptibles de ser premsades sense malmetre's, tals com la palla, el cuir, el paper, el suro, les matèries tèxtils en floca o filades, etc. *Una bala de palla, una bala de cotó...*

barra

Porció d'un aliment consistent de forma allargada. *Una barra de pa. Una barra de pega dolça. Una barra de torrons.*

bri

Trosset solt d'un filament o cos petit de forma anàloga. *Un bri de safrà.*

crostó

Cadascun dels extrems d'una barra de pa (per oposició a llesca). *Quan encetis el pa, dona'm el crostó.*

dau

Objecte la forma del qual recorda la d'un dau. *Dau de pernil, daus de formatge...*

floc

Manyoc, petita porció, de llana, de seda, de cotó, etc., de cabell. *Un floc de llana. Un floc de cabells. Un floc de plomes.* | Porció compacta de neu que cau quan neva. *La neu queia a flocs.*

feix

Conjunt de tiges, branquillons, bastons, etc., disposats paral·lelament i lligats ensems. *Un feix de llenya. Un feix de llances.*

Ajuntament de
Mollet del Vallès

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir **xicra**. La solució correcta era la **3**. *Tassa petita emprada especialment per prendre xocolata desfeta*. La guanyadora ha estat M. Victòria Carner Forn, entusiasta de les endevinalles i dels jeroglífics, i apassionada per la llengua.

Ara preguntem què vol dir **gotim**?

1. *Esquerda o forat en un sostre.*
2. *Porció d'un raïm.*
3. *Got petit usat per servir xopets de licor.*
4. *Precipitació en forma de gotes petites i nombroses.*

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a mollet@cpl.cat . La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà de premi el llibre *Etnobotànica de Gallecs* de M. Àngels Bonet i altres (CEM) i una motxilla de cotó estampada al Taller Alborada.

rajola

Peça que recorda per la seva forma una rajola de construcció. *Una rajola de xocolata, de tabac.*

rodanxa o rodella

Tros en forma de disc que es talla d'una manera circular. *Una rodanxa de peix. Una rodella de pinya tropical.*

terròs

Agregat anàleg de partícules o petits cristalls. *Un terròs de sucre. Cal posar-hi un terrosset de sal.*

Quatre

Us heu fixat bé què volem dir quan diem «quatre...», poc o molt?

Haver-hi quatre gats, és a dir, ser misèria i companyia, o pocs i poc importants.

Tenir quatre xavos o quatre rals, és a dir, pocs diners.

Demandar quatre olives, és a dir, unes quantes, no gaires.

Durar quatre dies. Caure quatre gotes. Tenir quatre paraules o *dir quatre mots. Escriure quatre ratlles. Fer quatre pinzellades. Vestir amb quatre parracs...*

gra

Partícula. *Gra de sorra. Gra de pebre. Gra de sucre.* | Part o llavor de certs fruits. *Un gra de magrana. Un gra de cafè.* | Part de certs bulbs. *Un gra d'all.*

grill o galló

Part de certs fruits com la taronja, separada de les altres parts per membranes.

llenca

Tros llarg i estret de paper, de drap, etc. *Una llenca de paper. Una llenca de cansalada, una llenca de pernil... Una llenca de terra.*

llesca

Porció més o menys prima que es treu d'un pa tallant-lo de banda a banda. *Què vols? Llesca o crostó? Una llesca sucada amb oli.*

manat

Feix de tiges, de bastons, etc., que es pot agafar i dur amb la mà. *Un manat d'espàrrecs.*

manyoc

Porció de fils, de cabells, etc., que poden ésser engrapats amb una mà. | Tros o trossos de paper o drap, porció de fils, etc., que han estat reduïts a una bola estrenyent-los amb la mà, embullant-los, etc.

pastilla

Tros petit de pasta, quadrangular o rodó. *Una pastilla de sabó. Una pastilla de xocolata.*

penca

Tira ampla i gruixuda que es treu d'alguna cosa. *Una penca de pebrot. Una penca de cansalada.*

presa

Porció rectangular d'una rajola de xocolata. *Agafa una presa de xocolata.*

Webs

- **Quantificadors, llista de treball de L'Estenedor.** Document on podreu trobar-hi molts més exemples de quantificadors i, també, la clau per respondre l'endevinalla d'aquest número.